

Резиме

на Посебниот план за стопанисување со шуми за Шумско-стопанска Единица Рожден I (2016-2025 година)

Вкупна површина 6.835,04 ха
Шуми 5.434,74 ха
Шумски култури 120,07 ха
Шумско земјиште 587,92 ха
За други намени 143,70 ха
Приватна сопственост.....320,32 ха
Неплодно земјиште.....**228,29 ха**

Опфаќа имот (шуми и друго земјиште) во 95,31% државна сопственост, имот каде државата е сосопственик и приватен имот од 4,69%.

Табела 1: Шуми според форма на одгледување

форма на одгледување	површина		дрвна маса			тековен прираст		
	ха	%	м ³	%	м ³ /ха	м ³	%	м ³ /ха
високостеблени	4000,28	72,09	865.690	90,94	222,36	19.897	92,33	5,11
нискостеблени	1550,53	27,91	86.295	9,06	55,66	1.654	7,67	1,07
вкупно	5554,81	100,00	951.985	100,00	270,19	21551	100,00	3,96

Табела 2: Структура на насадите по видов состав

Дрвен вид	површина		Дрвна маса		
	ха	%	м ³	м ³ /ха	
Благун	371,01	6,68	21.921	59,08	
Багрем	25,56	0,46	0	0,00	
Горун	982,78	17,69	66.242	67,40	
Бука	1677,49	30,20	376.203	224,27	
Црн бор	1406,41	25,32	241.992	172,06	
Ела	496,89	8,95	145.242	292,30	
Јасика	76,78	1,38	16.969	221,01	
Бел бор	280,76	5,05	68.904	245,42	
Ц. габер	219,44	3,95	12.856	58,59	
Ц. јасен	15,82	0,28	1.425	90,08	
П.јавор	1,89	0,03	231	122,22	
Вкупно	5.554,81	100,00	951.985	171,38	

Вкупно обрасната површина на шумскостопанската единица “Рожден 1” изнесува 5.554,81ха. Од вкупно обраснатата површина под високостеблени насади има површина од 4000 ха или 72 % со дрвна резерва од 865.690м³ и нискостеблени насади од околу 1550 ха или 28% со дрвна резерва од 86.295м³

Според формата на стопанисување:

- високостеблените разновозрасни насади се на површина од 2.239 ха или 40,30%,

- едновозрасни насади се на површина од 3316 ха или 59,70 %

Во флористички состав оваа ШСЕ изобилува со дендро видови. Според видовиот состав насадите се поделени на чисти и мешани.

-чисти насади, застапени и во високостеблени едновозрасни и во нискостеблените, застапени се на површина од 935,43 ха или 16,84% по површина

-мешани насади се на површина од 4.619,38 ха или 83,16% по површина, од кои мешани високостеблени разновозрасни со површина од 2238,77 ха и мешани високостеблени едновозрасни се со површина од 1741,15 ха.

По однос на очуваноста, очуваните насади се застапени на површина од 4.766,71 или 85,81% и деградирани се 788,10ха или 14,19%.

По однос на обновеноста и подмладувањето на насадите состојбата е различна. Во насадите каде се вршени сечи има подмладување и обновување, а во насадите каде што не е вршено сеча, обновеноста и подмладувањето е обилно од сите главни видови особено елата во осенчени насади.

Вештачки подигнатите насади се во добра состојба и имаат поволни услови за иден раст и развој со стремеж да израснат во квалитетни насади.

Општи цели на стопанисувањето

Шумите според позитивните Законски прописи, се третираат како добро од посебен општествен интерес. Поради ваквиот третман, со нив се стопанисува според принципот на трајност во стопанисувањето и искористувањето. Сето тоа, со цел да може трајно да се обезбедат одредени количини на разни дрвни сортименти и други шумски производи, неопходно потребни за задоволување на потребите на населението и индустријата, која ги користи различните сортименти и производи.

Покрај материјалните користи од шумата, тие треба да ги задоволуваат и општо корисните функции, неопходно потребни за задоволување на општеството во целост. Овие функции ќе бидат исполнети, ако шумата дава трајно зголемено количество на дрво, со се подобар квалитет. Такви функции на шумата се: заштита на почвата од ерозија, подобрување на климата, прочистување на воздухот, регулирање на водениот режим и друго.

Според состојбата на насадите вкупниот тековен прираст за шумскостопканската единица изнесува 21.550м³ годишно. **Планираниот етат изнесува 68.221м³ или 32% од можниот прираст.** Бидејќи, планираниот принос (етат) е помал од можниот прираст, целта за обезбедување на трајност во стопанисувањето е осигурана.

План за главни сечи на шумите

Главниот принос за овој стопански период ќе се реализира по пат на групимично-пребирна сеча, оплодна сеча и површинска сеча.

Групимично пребирната сеча ќе се примени во **мешаните високостеблени разновозрасни** насади. Со оваа сеча покрај стеблата со одредени димензии ќе се сечат и стебла кои се потенки, чие отклонување е потребно заради добивање на потребни

услови за обнова. Стеблата се сечат во мали групи, така да во шумата се отвараат мали окна, кои по природен пат ќе се осеменат. Со планот е одредено од која класа на дебелина колку ќе се сече за да се дојде до нормален распоред на дрвните маси по класи на дебелина во секој насад. Оваа сеча ќе се спроведе во стопанските поткласи Б5, Б8 и Е8 односно во одделите: 101/а, 24/а, 26/а, 36/а, 37/а, 56/а, 57/а, 58/а, 84/а, 88/а, 89/а, 97/а, 100/а, 103/а, 104/а, 106/а, 22/б, 23/а, 28/а, 33/а, 34/а, 35/а, 38/а, 39/а, 55/а, 63/а, 80/а, 85/а и 87/а. Притоа за периодот од 2016-2025 се предвидува користење на **35.476** м³ бруто дрвна маса.

Оплодната сеча ќе се спроведува во високостеблени насади кои ја постогнале својата физичка зрелост. Таа овозможува природно (генеративно) обновување на шумата. За да се обезбеди обнова на целата површина на насадите, потребно е во период од околу 20 години да се поминат насадите со припремен, оплоден и завршен сек и да се формира таква природна обнова што ќе биде потполна гаранција за формирање на млади насади после завршен сек. Оваа сеча ќе се спроведе во одделите 91/б, 15/а, 21/б, 30/а, 65/а, 90/а, 91/а, 107/а, 54/а, 25/б, 29/а, 108/а и 109/а. Притоа за периодот од 2016-2025 се предвидува користење на **16.590** м³ бруто дрвна маса.

Површинска сеча. По пат на овој вид на сеча во наредниот стопански период ќе се стопанисува во стопанска поткласа Л и М2, односно останати нискостеблени насади од даб и други лисјари и Неквалитетни горунови насади на добри месторастења. Стеблата ќе се сечат ниско, скоро до земја, под мал агол, што е услов за квалитетен иден насад од вегетативно потекло. Оддели кои ќе се сечат се 49/б, 110/а, 7/а, 10/а, 15/б и 44/а со вкупна дрвна маса од **11.941м³ бруто дрвна маса.**

Вонредниот принос изнесува 4.214 м³ и истиот доаѓа од панираната изградба на 42,20 км шумски патишта.

Вкупниот редовен и вонреден етат за десет години изнесува 68,221 м³.

Табела 3: планирани приходи од други шумски производи

Вид на производ	Количина кг/м ³	Цена 1 кг/м ³	Вкупно денари
Печурки (свежи)	4.000	150	600.000
Камен за вар	200	200	40.000
Разни чаеви	3000	35	105.000
Вкупно:			745.000

План за одгледување на шумите

Предвидено е пошумување/пополнување на 111 ха голини и насади, со садници од бел бор, црн бор и багрем со по 1800 садници на хектар и ќе се потрошат 8.670.480 денари од средствата од проста репродукција.

Во буковите насади кои се слабо обновени и со помал обраст, предвидено е и потсејување со семе од ела на вкупна површина од 51,20 ха.

Шуми во кои не се дозволува напасување на добиток

Добитокот може да направи големи штети врз младо подигнатите култури и поникот на насадите, со што би се оневозможила обновувањето или подмладувањето на шумите. Според член 52 од Законот за шумите се забранува пасење на добиток во шума. Во ШСЕ постои потенцијална опасност, поради фактот дека има поголем број на добиток (овци, говеда) во овој регион и се врши испаша на истиот. Поради ваквата состојба, стручните лица од ова шумското стопанство во иднина во рамките на оваа ШСЕ на видни места потребно ќе постават табли со натпис “Забрана за напасување на добитокот” и ќе преземат други соодветни мерки за заштита на шумите од напасување на добитокот (зголемена чуварска служба, едукација на сточарите, давање совети, опомени, а во најлоши случаи и казнување).